

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

B. Pinkevičiaus IĮ	2016- 09 -13	Nr.(28.7)-A4- 10281
UAB „Šalmesta“	Į 2016-08-18	Nr. 163/16
Elektrėnų savivaldybės administracijai	2016-09-14	el. p.
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie	2016-10-11	el. p.
Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus		
departamentui		
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo		
valdybai		
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros		
ministerijos Vilniaus skyriui		

Kopija

Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL ELEKTRĖNŲ SAV. JOKŪBIŠKIŲ ŽVYRO TELKINIO NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė

B. Pinkevičiaus IĮ, Konstitucijos pr. 23, LT-08105 Vilnius, direktorius B. Pinkevičius, tel. /faks.: 8 5 2735810, mob. tel.: 8 686 42531, el.p.: info@bpimone.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Šalmesta“ generalinis direktorius Juozas Garla, Pramonės g. 2, Šalčininkai, tel. 861846311, el. paštas salmestauab@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Elektrėnų sav. Jokūbiškių žvyro telkinio naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Naujosios Būdos k., Semeliškių sen., Elektrėnų sav.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) metu numatoma naudingųjų iškasenų (žvyro) kasyba atviru kasiniu (karjeru). PŪV numatoma vykdyti žemės sklype (kad. Nr. 7967/0004:308, plotas – 10,5643 ha), išnuomotame UAB „Vilnista“ iš Lietuvos Respublikos. Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas - naudingųjų iškasenų teritorijos. Dalis PŪV teritorijos apie 5,1 ha paveikta kasybos darbais, apie 1,2 ha ploto užima II grupės – ekosistemų apsaugos miškai, o likusiame apie 4,3 ha plote – pieva. Planuojamas kasybai darbų plotas yra apie 8,6 ha. Sklypo dalyje, kurią užima II grupės - ekosistemų apsaugos miškai (apie 1,2 ha ploteas) išteklių kasybos darbai nebus vykdomi, miško žemė į kitas naudmenas neverčiama, miškas išsaugomas.

PŪV teritorija ribojasi su miškų ūkio ir žemės ūkio paskirties sklypais. Į šiaurės rytus nuo PŪV teritorijos yra Daugirdiškių miškas, į pietvakarius – Jokūbiškių kaimas. Arčiausiai Jokūbiškio telkinio esanti gyvenamoji teritorija nutolusi apie 173 m atstumu. Susisiekimas su telkiniu vietiniu 2,1 km ilgio žvyrkeliu, kuris įsijungia į asfaltuotą rajoninį kelią Nr. 4736 Vievininkai–Rusakalnis–Daugirdiškės. Šis rajoninis kelias Nr. 4736 už 10,1 km įsijungia į krašto kelią Nr. 221 Vievis–

Aukštadvaris. Artimiausias gyvenamasis namas nuo grunto transportavimo kelio nutolęs 20 m atstumu.

Artimiausia saugoma teritorija yra Trakų istorinis nacionalinis parkas, esantis už 300 m į rytus nuo planuojamo kasybai ploto. Už 2,8 km į šiaurės vakarus yra Pipiriškių geomorfologinis draustinis, už 7,7 km į pietvakarius Aukštadvario regioninis parkas. Artimiausias paviršinio vandens telkinys – bevardis ežeriukas, esantis apie 0,6 km atstumu į pietvakarius nuo PŪV teritorijos.

Informacijos apie kasybos sklype esančias istorines, kultūrines ir archeologines saugomas vertybes nėra. Artimiausios saugomos kultūrinės vertybės yra: už 2,0 km į šiaurės vakarus esantys Pipiriškių kaimo gyvenvietė ir Pipiriškių, Pasamanės piliakalnis su gyvenviete, vadinamas Juodkalniu. Į pietvakarius nuo planuojamo karjero yra piliakalnis, vadinamas Totorių kalnu ir Daniliškių piliakalnis su gyvenviete. Atstumas iki šių objektų apsaugos zonos yra 2,8 km.

Detaliai išžvalgyti Jokūbiškių žvyro telkinio ištekliai Žemės gelmių registro duomenimis 10,26 ha plote sudarė 2199 tūkst. m³ (išteklų identifikavimo kodas - 111). Ištekliai patvirtinti Teritorinės naudingųjų iškasenų išteklų komisijos 1988 m. liepos 15 d. posėdyje (protokolas Nr. 5(404). Telkinys išžvalgytas valstybės lėšomis. 2003 m. balandžio 02 d. UAB „Vilnista“ išduotas Lietuvos geologijos tarnybos leidimas Nr. 16p–03 Jokūbiškių telkinio žvyro išteklų eksploatacijai ir skirtas 10,26 ha (patikslintas šiame projekto papildyme skaitmeniniu būdu – 10,33 ha) ploto kasybos sklypas, kuriame buvo likę 2024 tūkst. m³ žvyro išteklų (2005-11-10 dėl ankstesnio telkinio išteklų naudotojo netinkamai vestos apskaitos nustatytas telkinyje žvyro išteklų prieaugis – 175 tūkst.m³, todėl faktinis žvyro išteklų kiekis sudarė 2199 tūkst.m³) tinkamų žemesnės kategorijos kelių tiesimui ir remontui, o po perdirbimo tinkamų betonui gaminti ir statybos darbams.

Naudingąjį sluoksnį telkinyje sudaro kraštinių darinių fluvialglacialinės nuogulos – žvyras su smėlio tarpsuoksniais. Naudinga iškasena slūgso klodu, kurio storis kinta nuo 4,0 iki 29,7 m, vidurkinis – 21,4 m. Nukasus virš naudingojo klodo dangą, naudingasis klodas bus kasamas ratiniu frontaliniu krautuvu ir atvirkščio kasimo ekskavatoriumi, pakraunant jį į autosavivartę ir išvežant iš karjero. Kasybos sklype gavybos darbus planuojama vykdyti 12 pakopų. Naudingasis klodas - neapvandenintas. Esant poreikiui naudingąją iškaseną planuojama frakcionuoti pačiame karjere, tam bus naudojami mobilūs sijojimo įrengimai. Produkcija krautuvu ar ekskavatoriumi pakraunama į autosavivarčius ir transportuojama į paskirties vietą. Kasybos darbai, priklausomai nuo žvyro poreikio, bus vykdomi ištisus metus su pertrūkiais 5 darbo dienas per savaitę, viena pamaina. Karjero darbo laikas nuo 6.00 val iki 18.00 val. Planuojamas maksimalus metinis žvyro iškasimas – 20 tūkst. m³ per metus.

Planuojamoje teritorijoje gruntinis bei paviršinis vanduo gamybiniais ir buitiniams tikslams nebus naudojamas. Darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti bus įrengta konteinerinio tipo administracinė – buitinė patalpa su trumpalaikio buitinių nuotėkų sukaupimo rezervuaru, geriamasis vanduo bus atvežamas plastikinėje taroje. Ūkinės veiklos metu susidariusios buitinės nuotėkos iš buitinių nuotėkų sukaupimo rezervuarų, pagal sutartį su nuotėkas tvarkančia įmone, bus išvežamos į buitinių nuotėkų valymo įrenginius.

PŪV metu bus naudojamos kasimo bei transportavimo mašinos. Dyzelinis kuras ir tepalai kasybos mašinomis bus atvežami ir užpildomi specialiu transportu su užpildymo įranga. Kasybos mašinų remontas ir techninis aptarnavimas (išskyrus atsitiktinio smulkaus gedimo atvejus) karjere nebus atliekamas. Į aplinkos orą iš mobilių taršos šaltinių per metus pateks apie 0,8606 t teršalų (CO, CH, NOx, SO2 ir KD). Žvyro išvežimo nudulkėjimas skaičiuotas imant apie 2100 m atstumą, transportuojant naudingąją iškaseną iki asfaltuoto rajoninio kelio Nr. 4736 Vievininkai–Rusakalnis–Daugirdiškės. Dulkėtumo mažinimui, esant sausiems orams, karjero vidaus ir produkcijos išvežimo keliai numatomi laistyti vandeniu. Karjero vidaus keliuose transporto priemonių ir kitų mobiliųjų mechanizmų greitis ribojamas karjero vidaus keliuose iki 10 km/h bei produkcijos išvežimo keliuose su žvyruota danga autosavivarčių greitis ribojamas iki 30 km/h. Transportuojant gruntą autosavivarčių kėbulai bus dengiami tentais.

PŪV naudojami triukšmo šaltiniai bus kasybos mašinų bei įrenginių keliamas triukšmas. Triukšmo skaičiavimas atliktas naudojant Lietuvos standartą LST ISO 9613-2:2004 Akustika. Atviroje erdvėje sklindančio garso silpninimas. 2 dalis. Bendrasis skaičiavimo metodas (tpt ISO

9613-2:1996). Atliekant skaičiavimus buvo priimama, kad artimiausias buldozerio, krautuvo, ekskavatoriaus ir autosavivarčio atstumas iki gyvenamosios aplinkos bus 173 m, sijojimo įrenginių – 250 m. Maksimalus suminis triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje Nr. 1 siektų 48,8 dB. Skaičiavimais nustatyta, jog kasybos mašinų keliamas triukšmas ir transportavimo keliu važiuojančių sunkiasvorių mašinų keliamas triukšmas neviršys ribinių dydžių, nustatytų Lietuvos higienos normoje HN 33:2011, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“. Siekiant sumažinti triukšmo poveikį darbuotojų sveikatai žvyro telkinio eksploatavimo metu bus naudojami Europos Sąjungos saugias darbo sąlygas atitinkantys mechanizmai. Visų šiuolaikinių kasybos mašinų operatorių darbo vietos (kabinos) bus aprūpintos oro kondicionavimo ir triukšmo slopinimo įrenginiais. Buldozerių, krautuvų operatorių kėdės turi apsaugą nuo vibracijos. Visų šių kasybos mašinų operatorių darbo vietų profesinės rizikos vertinimai yra atlikti daugelyje Lietuvos karjerų ir atitinka higienos normų reikalavimus. Jų triukšmo lygis neviršys 80 dBA ir veikiant ilgesniam laikui neturės neigiamo poveikio darbuotojams.

Eksplatuojant karjerą, teritorijoje bus saugomas reikiamas sorbento kiekis, kad išsiliejus naftos produktams būtų iškart panaudotas panaikinti galimus avarijos padarinius, nesukėlus didesnio neigiamo poveikio aplinkai.

Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės antropogeniniam poveikiui kompensuoti, baigus telkinio eksploataciją, karjeras bus rekultivuotas į mišką.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nepatenka ir nesiriboja su „Natura 2000“ tinklo teritorija. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija — yra buveinių apsaugai svarbi teritorija – Bitiškių ežeras, esantis už 4,2 km į pietryčius nuo planuojamo kasybai ploto, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas – netikslingas.

6. Pastabos ir pasiūlymai.

6.1. Miško žemę tvarkyti ir naudoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nuostatomis bei Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131.

6.2. Įgyvendinti siūlomas priemonės: telkinį eksploatuoti pagal suderintą ir patvirtintą žemės gelmių naudojimo planą; laikytis darbo saugos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos ir higienos reikalavimų; apsaugai nuo teršalų išsiliejimo, karjere nevykdyti kasybos mašinų remonto ir techninio aptarnavimo; kasybos mašinose naudojamus degalus ir kitus naudojamus naftos produktus (tepalus) išpilstyti iš specialių apskaitos sistemą turinčių autocisternų; riboti produkciją išvežančio autotransporto greitį (karjero vidaus keliuose transporto priemonių ir kitų mobiliųjų mechanizmų greitis ribojamas iki 10 km/h bei produkcijos išvežimo keliuose su žvyruota danga autosavivarčių greitis ribojamas iki 30 km/h); dulkėtumo mažinimui, esant sausrai karjero kelius laistyti vandeniu; iškastus karjero plotus laiku rekultivuoti; karjerui nedirbant teritoriją uždaryti, kasybai naudojama techniką išvežti iš teritorijos arba tinkamai saugoti.

6.3. PŪV užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.4. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalo nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.5. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalo laikytis visų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka. Įvertinus PŪV ir atstumus iki saugomų teritorijų, PŪV poveikis artimiausioms gamtinėms paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas.

7.2. Sklypo dalyje, kurią užima II grupės – ekosistemų apsaugos miškai, išteklių kasybos darbai nebus vykdomi, miško žemė į kitas naudmenas neverčiama. Miškas išsaugomas.

7.3. Žvyro kasyba numatoma detaliai išžvalgytame vertingų išteklių plote kaip naudojamo telkinio tąsa, bus naudojamosi jau sukurta infrastruktūra. Žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis ir naudojimo būdas atitinka PŪV.

7.4. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu triukšmo ribiniai dydžiai viršijami nebus ir atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamus dydžius.

7.5. Oro taršai kietosiomis dalelėmis, išmetamosiomis dujomis iš mobilių tašos šaltinių bei triukšmo taršos mažinimui numatomos priemonės: šiuolaikinių saugių ir našių mechanizmų naudojimas, produkcijos vežimo metu automobilių kėbulus dengiančių tentų naudojimas, karjero vidaus keliuose transporto priemonių ir kitų mobiliųjų mechanizmų greičio ribojimas iki 10 km/h bei produkcijos išvežimo keliuose su žvyruota danga autosavivarčių - iki 30 km/h.

7.6. Iškastas karjeras bus rekultivuotas – į mišką. Įgyvendinus numatytas rekultivacijos priemones (šlaitų nulėkštinimas, dirvožemio sluoksnio paskleidimas ir teritorijos apželdinimas), vietovę taps visaverte landšafto dalimi.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir įgyvendinus šio rašto 6. „Pastabos, pasiūlymai“ 6.1. ir 6.2. p. nurodytas sąlygas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Elektrėnų sav. Jokūbiškių žvyro telkinio naudojimui poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo datos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka – suinteresuota visuomenė, per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai
vertinimo departamento direktorė

Justina Černienė